

[Anker Lau.]

drøftet, men der er en enkelt ting, som jeg allerede nu gerne vil nævne, fordi det er noget nyt, der ikke står i den gældende lov, og noget, som ikke stod i prisaftaleloven af 1937, nemlig tilføjelsen til § 8, stk. 3. Med formandens tilladelse vil jeg gerne have lov til et kort citat. Her i § 8, stk. 3, står der:

„Ved afgørelsen af, om de ved aftaler, vedtagelser eller bestemmelser fastsatte forretningsbetingelser eller indskrænkninger i den frie erhvervsudøvelse må anses for urimelige, vil hensyn være at tage til, om de pågældende aftaler, vedtagelser eller bestemmelser kan antages at nedbringe omkostningerne ved produktion og fordeling.“

I bemærkningerne til lovforslaget siger den højtærede handelsminister herom, at denne bestemmelse er indsat

„for at understrege, at lovens bestemmelser ikke bør anvendes på en sådan måde, at der herved lægges hindringer i vejen for rationalisering i erhvervslivet“.

Jeg må tilstå, at en rationalisering, som forudsætter noget i retning af monopoler eller aftaler, der begrænser konkurrencen og den frie erhvervsudøvelse, giver jeg i almindelighed ikke så forfærdelig meget for. For mig ser det sådan ud, at denne bestemmelse kan bruges til undskyldning for en del konkurrencebegrænsende aftaler, hvis gavnlighed iøvrigt i høj grad kan diskuteres; selv de berygtede mælkeordninger, som jeg omtalte før i anden forbindelse, vil efter min mening næsten kunne retfærdiggøres ved en sådan bestemmelse. Det står mig ikke helt klart, hvad ministeren har tænkt på i denne forbindelse, for det er vel udelukket, at det kan være regeringens hensigt at ville retfærdiggøre konkurrencebegrænsninger eller andre indskrænkninger i den frie og lige adgang til erhverv, selvom man ad kunstig vej på et eller andet område kan nedbringe en eller anden omkostning, men på bekostning af folkets frihedsrettighed. Jeg nærer ikke tvivl om, at den højtærede handelsminister vil være villig til at hjælpe os med at finde en formulering, således at disse begreber klares og spørgsmålene løses på en måde, der tjener næringsretten og næringsfriheden.

I § 15 er der en lille bestemmelse, hvorved rigsdagens vareforsyningsudvalgs indflydelse på denne lov begrænses til § 10 og § 11. Her har vi hidtil haft hele området. Jeg vil i og

for sig på nuværende tidspunkt ikke indvende noget derimod; jeg vil blot mene, at det var rigtigt at få en begrundelse herfor.

Til slut skal jeg blot udtrykke almindelig glæde og tilfredshed med, at den frie prisdannelse nu igen er ved at komme til at spille sin liberale rolle i det økonomiske liv. Det er denne prisdannelse, som under normale, frie forhold bestemmer forbruget og produktionens størrelse og retning og således er den liberale balance, som er så vigtig i folkets frie forbrugsvalg. Dette er for mig noget meget betydningsfuldt for et folk, der ønsker at leve i frihed. Det må glæde enhver tilhænger af de liberale ideer, hver gang en af de gamle planøkonomiske skanser falder, og jeg skal derfor med de få bemærkninger, jeg her har fundet anledning til at gøre, tilsige mit partis medarbejderskab ved dette forslags hurtige behandling.

Weikop: Jeg vil gerne udbede mig den højtærede formands tilladelse til at fremsætte et citat:

„Regeringen er af den opfattelse, at krigstidens restriktioner også på prisområdet bør ophæves så hurtigt, som forholdene gør det forsvarligt. Fra alle sider er det et fælles mål, at krigsrestriktionerne hæves så hurtigt som overhovedet muligt.“

Det er ikke en udtalelse, som den nuværende handelsminister har fremsat, eller som kommer fra den nu siddende regering, men det er en udtalelse, den daværende handelsminister Krag fremsatte i 1948. Det er derfor helt naturligt, at den nuværende højtærede handelsminister i sin fremsættelsestale fremhævede, at han ville følge den hidtidige afviklingslinie med hensyn til prisloven. I så henseende er han her på linie med den udtalelse, jeg lige citerede.

Man vil jo også huske, at det ærede medlem hr. Krag, da han var handelsminister, nedsatte en kommission til overvejelse af prislovens afvikling og gennemførte den mest gennemgribende ændring i krigstidens prislov. Jeg siger den mest gennemgribende; det er ikke et udtryk, jeg selv har fundet på, men som jeg har sagt tidligere, udtrykket „den mest gennemgribende ændring“ stammer fra en udtalelse, som i 1949 blev fremsat af prisdirektør Banke i „Tidsskrift for Revision og Regnskabsvæsen“. Det er derfor efter min mening helt naturligt, at den højt-